

VERZONDEN 22 MEI 2019

BESLUIT van GS van Utrecht

DATUM	22 mei 2019	TEAM	Vergunningverlening Natuur en Landschap
ZAAKKENMERK	Z-WNB-RI-REG-2019-0706	REFERENTIE	Servicebureau
NUMMER	81EAF5B9	DOORKIESNUMMER	030-2583311
UW BRIEF VAN	25 maart 2019	FAX	030-2583139
UW NUMMER		E-MAILADRES	Servicebureau@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE(N)	- voorschriften - kaart planlocatie - maatregelen Activiteitenplan - aanvullingen van 9 april 2019 - aanvullingen van 17 mei 2019	ONDERWERP	Ontheffing ruimtelijke ingrepen Richelleweg 15 en 17 te Soesterberg

Besluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht op de aanvraag van 25 maart 2019 van Lanten ingenieurbureau BV, namens Rijksvastgoedbedrijf, om ontheffing in het kader van artikel 3.8, eerste lid van de Wet natuurbescherming (hierna: wet).

I. Besluit

Gelet op het bepaalde in de wet, het Beleidskader Wet natuurbescherming en Verordening Natuur en Landschap hebben wij besloten u:

ontheffing te verlenen van artikel 3.5, tweede en vierde lid van de wet, voor zover dit betreft het opzettelijk verstoren en beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis,

voor de periode vanaf **de verzenddatum van het besluit tot en met 31 december 2019**.

II. Omschrijving van de aanvraag

Uw aanvraag heeft betrekking op het herontwikkelen van het Kamp van Zeist. De werkzaamheden zullen bestaan uit het slopen van de twee panden aan de Richelleweg 15 (gebouw 13/G21) en 17 (gebouw 17/G22) te Soesterberg. Gebouw 14/G23 wordt gedeeltelijk gesloopt en zal resterend worden gerenoveerd. Er wordt ontheffing gevraagd van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5 van de wet voor wat betreft de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), voor de periode van 1 mei 2019 tot en met 31 december 2019.

III. Procedure

De aanvraag is afgehandeld overeenkomstig het bepaalde in afdeling 4.1.2 van de Algemene wet bestuursrecht.

Op 9 april 2019 en 17 mei 2019 is de aanvraag aangevuld.

IV. Toetsingskader

De gewone dwergvleermuis is beschermd ingevolge artikel 3.5 van de wet.

V. Toetsing Ruimtelijke Ingreep**Motivering**

De gewone dwergvleermuis is in het plangebied aangetroffen. Tijdens de locatiebezoeken is vastgesteld dat er twee zomerverblijven en een aantal paarverblijven van de gewone dwergvleermuizen in het plangebied aanwezig zijn. Een aantal van de paarverblijven zullen in de nieuwe situatie behouden blijven. De twee zomerverblijfplaatsen in gebouw 17/G22 en de paarverblijfplaats in gebouw 13/G21 zullen echter bij de herontwikkeling van het gebied worden vernietigd. De zomerverblijfplaats aan de noordzijde van het gebouw 17/G22 betreft een verblijfplaats met twee individuen. De overige verblijfplaatsen worden door één individu gebruikt. Het gebruik van de gebouwen in de winter door één of enkele dieren is, gezien de functies zomer- en paarverblijfplaats, niet uit te sluiten.

Door de sloopwerkzaamheden zullen drie verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis verloren gaan en zullen gewone dwergvleermuizen verstoord worden. Om de negatieve effecten op de soort zoveel mogelijk te verzachten worden een aantal maatregelen genomen. Er zal gewerkt worden in de paarperiode van de gewone dwergvleermuis (tussen half augustus en eind september) omdat de gewone dwergvleermuis in deze periode actief is en flexibel is in het vinden van alternatieve verblijfplaatsen. Op 24 oktober 2018 zijn er 12 vleermuiskasten opgehangen binnen 200 meter van de huidige verblijfplaatsen, maar buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden. De kasten zijn in verschillende richtingen en op verschillende plaatsen gehangen om voor verspreiding en variatie te zorgen. Bij de selectie van de locatie voor de kasten werd erop gelet dat er een vrije aanvliegroute is en de minimale hoogte 3 meter was. Aangezien de kasten in oktober 2018 zijn gerealiseerd, zit er voldoende gewenningstijd tussen het aanbieden van de alternatieve verblijfplaatsen en de sloopwerkzaamheden. De zomerverblijfplaatsen in gebouw 17/G22 bevinden zich onder de dakpannen. Het gebouw wordt hier ongeschikt gemaakt door de dakpannen van het gebouw te verwijderen. De paarverblijfplaats in gebouw 13/G21 wordt ongeschikt gemaakt door de dakrand los te maken. Het ongeschikt maken wordt voor het begin van de sloop uitgevoerd. Na het ongeschikt maken wordt door een ecoloog gecontroleerd of er nog vleermuizen aanwezig zijn voordat er met de sloop begonnen kan worden. Pas als geconstateerd wordt dat de verblijfplaatsen niet meer worden gebruikt zullen de gebouwen worden gesloopt. U geeft aan dat door op deze manier te werken, het doden van de gewone dwergvleermuis wordt voorkomen. Desondanks zullen door de werkzaamheden gewone dwergvleermuizen worden verstoord en worden verblijfplaatsen van de soort aangetast. Hiervoor is dan ook ontheffing nodig.

Er worden tevens in totaal in ieder geval 12 permanente verblijfplaatsen gerealiseerd in Hal 10 (in 2019), gebouw 14 en het nieuw te realiseren gebouw (in 2020). Deze verblijfplaatsen zullen ontstaan door het openen van stootvoegen en het inbouwen van vleermuiskasten. Aangezien Hal 10 en gebouw 14 reeds worden gebruikt als paarverblijfplaats, zullen de vleermuizen geen problemen ondervinden met het ontdekken van de nieuwe verblijfplaatsen. Daarnaast wordt er met de herontwikkeling een nieuwe bomerrij aangeplant langs het gebouw die als vliegroute kan worden benut. De lokale populatie van de gewone dwergvleermuis in en nabij het plangebied betreft op basis van het nader ecologisch onderzoek circa 10 tot 15 dieren, waarbij maximaal circa 6 tot 8 foeragerende individuen gelijktijdig zijn vastgesteld. De lokale populatie van de gewone dwergvleermuis heeft een relatief kleine omvang ten opzichte van de landelijke populatie. De gewone dwergvleermuis is landelijk een algemene soort. Door het nemen van mitigerende maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden komt de gunstige staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis niet in gevaar door het uitvoeren van de werkzaamheden.

Belang van de aanvraag

U heeft ontheffing aangevraagd op grond van het belang: 'volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten'.

Gebouw 13/G21 is in 1952 gebouwd en wordt momenteel gebruikt door de Dienst Justitionele Inrichting. Het gebouw verkeert op dit moment in een slechte bouwkundige staat en er is zelfs sprake van uitvallende overhead deuren, haldeuren en ander gevaar. Herstellende voorzieningen zijn vanuit doelmatigheid (besteding van overheidsmiddelen) verboden. In het gebouw is tevens een lichte hoeveelheid asbest aangetroffen. Gebouw 17/G22 is in 1947 gebouwd en in het gebouw is een grote hoeveelheid asbest aangetroffen. Door de slechte staat van dit gebouw is uit veiligheidsoverwegingen besloten om het gebouw dicht te timmeren. Door het instortingsgevaar en/of de slechte staat van beide gebouwen in combinatie met de aanwezigheid van asbest is er een gevaarlijke situatie aanwezig voor de omgeving en de mens. Door de slechte bouwkundige staat van de gebouwen kunnen asbestvezels mogelijk vrijkomen. In de huidige situatie waarbij nog gebruik wordt gemaakt van één van de gebouwen, maar ook in de nieuwe situatie waarbij een nieuw openbaar pad wordt gerealiseerd vormen deze gebouwen een risico voor de volksgezondheid en openbare veiligheid.

Gelet op de naar voren gebrachte omstandigheden zijn wij van oordeel dat het belang 'volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' voldoende onderbouwd is om het verstoren en beschadigen/vernietigen van verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis te rechtvaardigen.

Alternatievenafweging

Het nu aanwezige gebouw 13/G21 aan de Richelleweg 15 verkeert in een slechte bouwkundige staat. Het gebouw bestaat uit enkelwandige houten deuren, massieve betonblokken en gebogen gasbetonnen dak. Doordat het gebouw is opgebouwd uit dit spouwloze materiaal is het gebouw niet optimaal als verblijfplaats voor vleermuizen. Door de slechte bouwkundige staat van de gebouwen, de materiaalkeuzes in combinatie met de aanwezigheid van asbest is het niet haalbaar gebleken om de te slopen gebouwen te behouden. Naast de bouwkundige staat, is in het toekomstplan voor dit gebied geen ruimte meer voor deze bebouwing. Alhoewel het gebied nog niet doorontwikkeld is, zal er naar verwachting wel nieuwe bebouwing op deze locatie terugkomen. Bij de planning van de werkzaamheden is rekening gehouden met de uitvoer hiervan in de minst kwetsbare periode voor de gewone dwergvleermuis. In deze periode zijn de vleermuizen actief en het meest flexibel in het vinden van een alternatieve verblijfplaats. De verblijfplaatsen die worden aangeboden ter vervanging van de zomer- en paarverblijfplaatsen bieden een volwaardig alternatief waarbij de kwaliteit wordt gewaarborgd.

Gezien het bovenstaande zijn er geen redelijke alternatieven mogelijk die zouden leiden tot een kwalitatief gelijkwaardig resultaat. De alternatievenafweging is hiermee dan ook voldoende onderbouwd.

Ten overvloede

Er wordt aangegeven dat voor wat betreft de levendbarende hagedis gewerkt wordt conform de gedragscode van de Vereniging Stadswerk Nederland, Gedragscode Stadswerk Ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Hierdoor zou een ontheffing niet nodig zijn voor deze soort. Aangezien voor de levendbarende hagedis geen ontheffing is aangevraagd, zijn de negatieve effecten van de werkzaamheden op de soort niet beoordeeld in deze aanvraag.

VI. Conclusie

Gelet op het voorgaande verlenen wij u ontheffing als bedoeld in artikel 3.8, eerste lid van de wet. Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden, deze treft u aan in de bijlage bij dit besluit.

VII. Bezwaar

U kunt binnen zes weken na de dag waarop deze beschikking op de voorgeschreven wijze is bekendgemaakt een bezwaarschrift bij Gedeputeerde Staten van Utrecht indienen:

- Digitaal: gebruikt u hiervoor het formulier "Bezwaar tegen beslissing provinciaal bestuur met DigiD". Uw DigiD geldt als ondertekening. U vindt het formulier via: www.provincie-utrecht.nl onder loket / klacht, bezwaar of melding doorgeven / bezwaar tegen beslissing provincie;
- Schriftelijk: t.a.v. de secretaris van de Awb- adviescommissie van PS en GS, postbus 80300, 3508 TH Utrecht.

Het bezwaarschrift moet in ieder geval bevatten:

- uw naam en adres;
- de datum;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht (indien mogelijk, onder vermelding van het besluitnummer);
- de reden van bezwaar;
- ondertekening.

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn voor de indiener geen kosten verbonden.

Overigens schort het indienen van een bezwaarschrift de werking van het besluit niet op. Als u niet kunt wachten op de normale behandeling van uw bezwaarschrift, hebt u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank. U moet op dat moment ook al een bezwaarschrift hebben ingediend. Het verzoek om een voorlopige voorziening richt u aan de voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland, Sector bestuursrecht, postbus 16005, 3500 DA Utrecht.

VIII. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op het moment van bekendmaking door uitreiking of verzending aan de aanvrager. Van het besluit wordt mededeling gedaan op de website www.officielebekendmakingen.nl

IX. Overleg en informatie

Er kan tevens vergunning of ontheffing nodig zijn op grond van andere wetten of verordeningen. Wij adviseren u zo nodig contact op te nemen met uw gemeente en/of milieudienst, als u dit nog niet heeft gedaan.

Als u vragen heeft over de procedure en de inhoud, kunt u contact opnemen met ons Servicebureau via servicebureau@provincie-utrecht.nl, of op telefoonnummer 030-2583311.

Voor meer informatie verwijzen wij u naar onze website www.provincie-utrecht.nl.

X. Verzending

Dit besluit wordt verzonden aan de aanvrager van de ontheffing. Een afschrift van deze ontheffing wordt verzonden aan:

- RUD Utrecht, Postbus 85242, 3508 AE Utrecht.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

Mevr. mr. S.L. Munsel
Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Leefomgeving

ONTHEFFING

Naar aanleiding van het verzoek van Lanten ingenieursbureau B.V. op 25 maart 2019, namens Rijksvastgoedbedrijf, en de aanvullingen hierop van 9 april 2019 en 17 mei 2019, gelet op artikel 3.8 van de Wet natuurbescherming,

Verlenen Gedeputeerde Staten van provincie Utrecht hierbij aan:

Naam: Rijksvastgoedbedrijf

Adres: Nijenoord 6

Postcode en woonplaats: 3552 AS Utrecht

Ontheffing 81EAF5B9 voor het tijdvak van: verzenddatum van het besluit tot en met 31 december 2019

van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, tweede en vierde lid van de wet, voor zover dit betreft het opzettelijk verstoren en beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*). De locatie waarvoor de ontheffing geldt, betreft de Richelleweg 15 en 17 te Soesterberg (zie bijlage 1 bij dit besluit).

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soorten en beschreven verboden handelingen verleend.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met het Servicebureau van de provincie Utrecht, Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht of via servicebureau@provincie-utrecht.nl indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift 1 noodzakelijk zijn.
4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en de bijbehorende brief op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
6. De ontheffinghouder dient een ecologisch werkprotocol op te stellen met daarin minstens de voorschriften uit deze ontheffing. Het werkprotocol dient (aanvullend) de volgende aspecten te omschrijven:
 - a. Omschrijving van het plangebied, inclusief kaart;
 - b. Activiteiten/werkzaamheden die uitgevoerd worden (inclusief planning);
 - c. Maatregelen die getroffen zijn/worden (locatie op kaart en datum/tijd);
 - d. Wie is de begeleidende ecoloog (inclusief contactgegevens);
 - e. Welke activiteiten zijn/worden door de ecoloog begeleid;
 - f. Hoe er wordt/is omgegaan met onverwachte (beschermde) soorten binnen het plangebied.
7. De ontheffinghouder dient, twee weken voorafgaand aan de datum waarop de werkzaamheden zullen aanvangen, het meldingsformulier 'aanvang werkzaamheden' volledig in te vullen op <https://rudutrecht.formulierenserver.nl/startwerkzaamhedenwnb>. Bij de melding dient het werkprotocol zoals omschreven in voorschrift 6 bijgevoegd te zijn.
8. Tijdens de werkzaamheden dient een logboek te worden bijgehouden. In het logboek dienen gemaakte ecologische keuzes vastgelegd te worden zoals goedkeuring / vrijgeven door een ecoloog, afwijkingen van het ecologisch werkprotocol en gekozen mitigerende maatregelen en de locatie daarvan. In het logboek worden in ieder geval de relevante resultaten van de uitgevoerde handelingen, omschreven in de voorschriften 10 en 11, geregistreerd.
9. Na afronding van de werkzaamheden dient u het meldingsformulier 'einde werkzaamheden' volledig in te vullen op <https://rudutrecht.formulierenserver.nl/eindwerkzaamhedenwnb>. Het logboek zoals omschreven bij voorschrift 8 dient bijgevoegd te worden.

Specifieke voorschriften

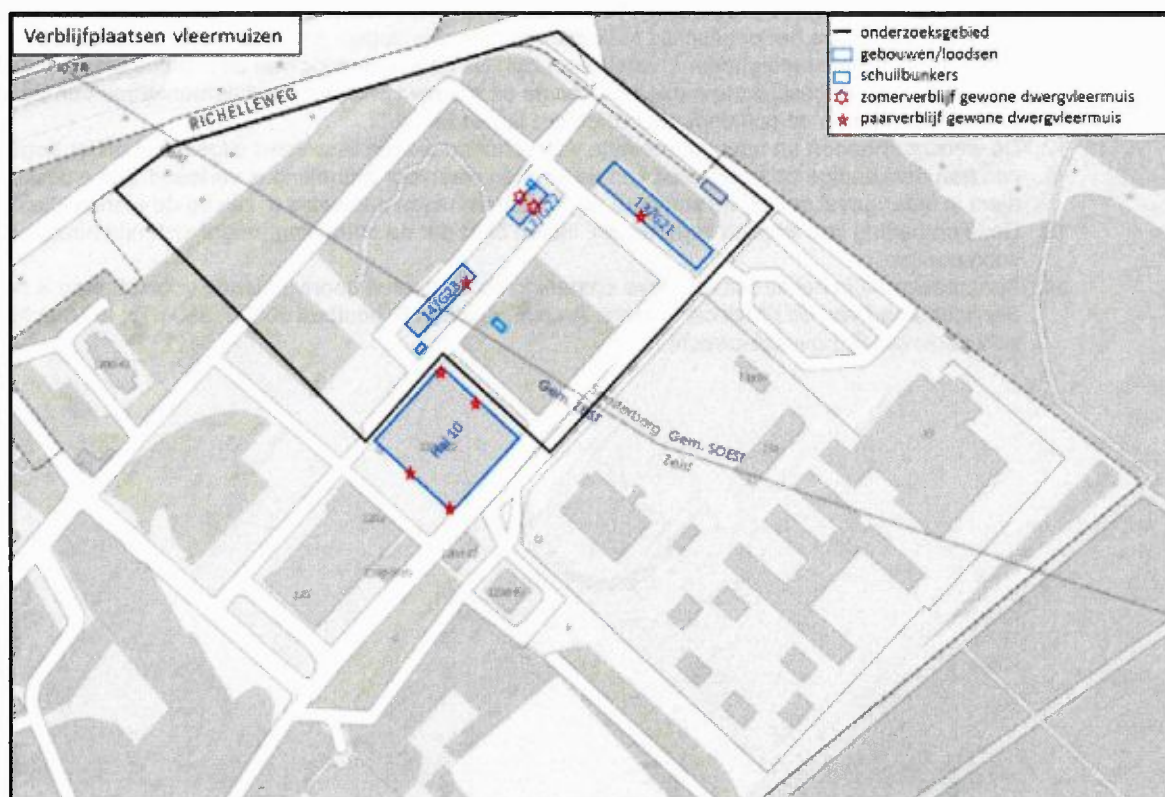
10. De maatregelen, genoemd in de hoofdstukken 3.2 en 5 van het bij de aanvraag gevoegde 'Activiteitenplan' van 19 maart 2019, alsmede de antwoorden op punt 5 en 6 van de aanvullingen op de

aanvraag van 9 april 2019 en de aanvulling op de aanvraag van 17 mei 2019 (zie bijlage 2, 3 en 4 bij dit besluit) dienen te worden opgevolgd.

11. Werkzaamheden die verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis aantasten, dienen pas aan te vangen wanneer na het ongeschikt maken tenminste drie dagen, met voor de gewone dwergvleermuis gunstige weersomstandigheden¹, verstreken zijn. De goede werking van de maatregelen om de verblijfplaatsen ongeschikt te maken dienen na dit moment en tijdens invliegmomenten van de gewone dwergvleermuis (in de ochtend) gecontroleerd te worden.
12. De werkzaamheden en bovengenoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend. Deze deskundige dient in ieder geval ook bij de start van de werkzaamheden aanwezig te zijn op de planlocatie.
13. Deze ontheffing kan worden ingetrokken, indien blijkt dat de ontheffinghouder zich niet houdt aan de voorschriften.
14. Aanspreekpunt in het kader van deze ontheffing en de daaruit voortvloeiende voorschriften is het Servicebureau van de provincie Utrecht, Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht of via servicebureau@provincie-utrecht.nl.

¹ dit ter beoordeling van de ecologisch deskundige

Bijlage 1 Kaart planlocatie

Figuur 1: Plangebied met de aangetroffen zomer- en paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis.

Bijlage 2 Maatregelen Activiteitenplan

5 MAATREGELEN

5.1 Aanbieden extra tijdelijke verblijfmogelijkheden

Voor de gewone dwergvleermuis zullen twee zomerverblijfplaatsen en één paarverblijfplaats gemitigeerd moeten worden. De verblijfplaatsen worden, conform de soortenstandaard, in viervoud gemitigeerd. Voor zomerverblijfplaatsen bestaat er een gewenningsperiode van 3 maanden waarbij alleen de maanden april t/m oktober meetellen. Alternatieve verblijfplaatsen dienen 6 maanden voor aanvang van het paarseizoen opgehangen te worden.

Op 24 oktober 2018 zijn er 12 vleermuiskasten (Model A, gemaakt van houtbeton) opgehangen in het plangebied. Er zijn negen kasten, in drie groepen van drie kasten, aan de zuidoost gevel van Hal 10 bevestigd. De overige drie kasten zijn aan de bomen naast Hal 10 bevestigd met de opening richting het zuiden/zuidoosten, om voor verspreiding en variatie te zorgen. Alle kasten zijn binnen 200 meter van de verblijfplaatsen bevestigd. Tijdens het plaatsen van de kasten is er rekening gehouden met de vrije aanvliegroute en de minimale hoogte van 3 meter. De locatie van de vleermuiskasten is weergegeven in figuur 3.

Figuur 3: Locatie van de vleermuiskasten.

5.2 Permanente verblijfplaatsen in de nieuwbouw

De permanente verblijfplaatsen zullen in Hal 10 en gebouw 14 worden gerealiseerd.

Door de aanwezigheid van een spouwmuur in Hal 10 zonder open stootvoegen kunnen er permanente verblijfplaatsen worden gecreëerd door open stootvoegen in de muur te maken. Hiervoor dient eerst te worden onderzocht hoeveel vrije ruimte er aanwezig is in de spouwmuur. Indien de ruimte meer dan 2 cm bedraagt, kunnen door middel van het maken van open stootvoegen met een breedte van 1,5 tot 2 cm permanente verblijfplaatsen worden gecreëerd. Indien de spouwmuur geschikt blijkt zullen circa 6 nieuwe verblijfplaatsen in Hal 10 worden gerealiseerd. Daarnaast zullen er circa 6 vleermuiskasten worden ingebouwd in gebouw 14 dat zal worden gerenoveerd.

Bij de uitwerking van de permanente verblijfplaatsen dient rekening te worden gehouden met de eisen voor de gewone dwergvleermuis, onder andere beschreven in de soortenstandaard en het kennisdocument van BIJ12. Aangezien Hal 10 en gebouw 14 al wordt gebruikt als paarverblijfplaats, zullen de vleermuizen geen problemen ondervinden met het ontdekken van de nieuwe verblijfplaatsen. Daarnaast wordt er met de herontwikkeling een nieuwe bomenrij aangeplant langs het gebouw die als vliegroute kan worden benut. Langs het fietspad dient wel rekening te worden gehouden met de verlichting. De voorkeur gaat uit naar geen verlichting of naar zeer gerichte verlichting, waarbij de bomen en het gebouw niet worden beschenen. Aangeraden wordt om in de zuidoost gevel en in de zuidwest gevel open stootvoegen/inbouwkasten aan te brengen, zodat de vleermuizen afhankelijk van de weersomstandigheden de meest gunstige locatie kunnen gebruiken. De invliegopeningen moeten op minimaal 3 meter hoogte worden aangebracht en de aanvliegroute dient volledig vrij te zijn. Hiervoor dient de aanplanting van bomen te worden afgestemd met de locatie van de nieuwe invliegopeningen of vice versa.

5.3 Ongeschikt maken zomer- en paarverblijfplaats

De zomerverblijfplaatsen in gebouw 17/G22 bevinden zich onder de dakpannen. Het gebouw kan ongeschikt gemaakt worden door de dakpannen van het gebouw te verwijderen. De paarverblijfplaats in gebouw 13/G21 kan ongeschikt gemaakt worden door de dakrand las te maken. Het ongeschikt maken dient circa 5 dagen voor het begin van de sloop te worden uitgevoerd. Na het ongeschikt maken moet door een ecooloog worden gecontroleerd of er nog vleermuizen aanwezig zijn voordat er met de sloop begonnen kan worden.

5.4 Vermijden lichtverstoring

Tijdens de bouwwerkzaamheden worden geen felle bouwlampen op de omliggende gebouwen of vleermuiskasten gericht zodat de alternatieve verblijfplekken niet aan verstoring onderhevig zijn.

5.5 Zorgplicht

Tijdens de werkzaamheden dient ook rekening te worden gehouden met de zorgplicht. Om de zorgplicht te concretiseren, zijn een aantal simpele en werkbare methoden omschreven, zodat aan de zorgplicht kan worden voldaan. Dit betreft de volgende methoden:

- De werkzaamheden tussen zonopkomst en zonsondergang plaats laten vinden;
- Gebruik maken van geen of alleen gerichte lichtbronnen (afschermen aan de boven- en achterzijde);
- Het gebruik van licht op het terrein na zonsondergang zo veel mogelijk beperken als het gebruik van licht na zonsondergang niet te voorkomen is;
- Voorafgaand aan de werkzaamheden het plangebied controleren op (beschermde) dieren en deze de ruimte geven te vluchten;
- Voorafgaand aan de werkzaamheden het plangebied en directe omgeving controleren op broedende vogels (indien de werkzaamheden tussen maart en augustus starten);
- Tijdens de werkzaamheden alert zijn op de aanwezigheid van (beschermde) dieren op en rond het terrein;
- Bij de aanwezigheid van (beschermde) dieren: deze de tijd gunnen om te vluchten.
- Waar noodzakelijk de hulp van een deskundige inroepen;
- Indien men (andere) beschermde soorten aantreft, altijd het advies van een deskundige inwinnen.

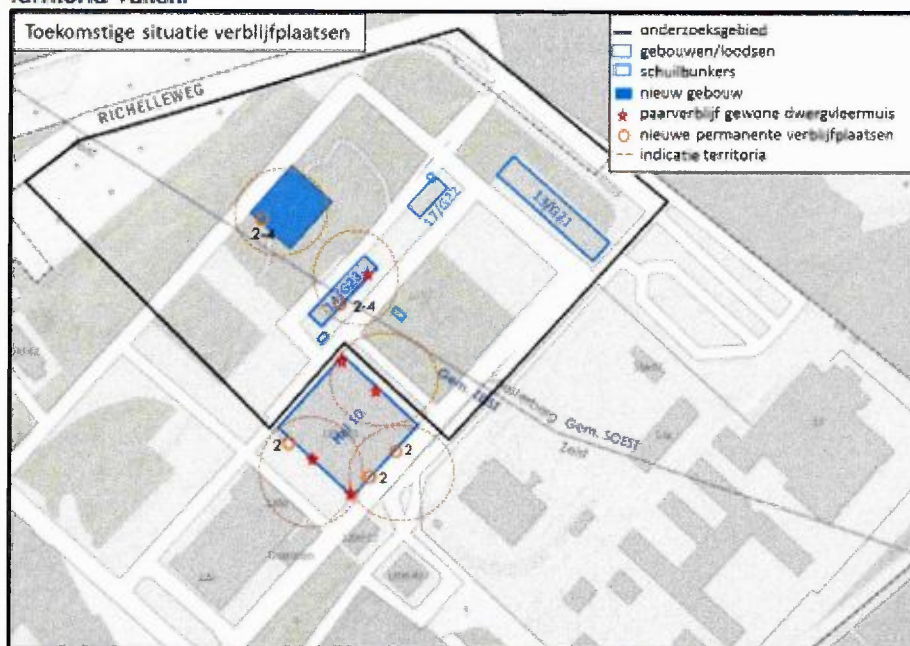
5.6 Opstellen ecologisch protocol

De bovengenoemde maatregelen worden in een ecologisch werkprotocol opgenomen. Dit geldt ook voor de uitwerking van de zorgplicht, de maatregelen voor vogels en voor soorten die onder de vrijstellingsregeling vallen.

Bijlage 3 Aanvulling op de aanvraag van 9 april 2019

Punt 5	De permanente verblijfplaatsen zullen worden gerealiseerd in gebouw 10 en 14. Waar worden de maatregelen gerealiseerd ten opzichte van de bestaande verblijfplaatsen? Zal dit buiten de territoria van de aanwezige vleermuizen vallen?
Antwoord	Tijdens het onderzoek zijn zes paarverblijfplaatsen vastgesteld. Echter zijn er tijdens de inventarisatie maar drie paarverblijfplaatsen gelijktijdig waargenomen. De verwachting is dat er drie mannetjes gebruik maken van de gebouwen in het plangebied en dat ze meerdere keren zijn verplaatst tijdens het seizoen. Het is

belangrijk dat er drie territoria aanwezig zullen zijn in de nieuwe situatie met een groot aantal mogelijkheden voor de vleermuizen om zich tussen de verblijfplaatsen te verplaatsen. In figuur 2 zijn de globale locaties van de nieuwe permanente verblijfplaatsen ten opzichte van de huidige verblijfplaatsen ingetekend. In overleg met de opdrachtgever is besloten om ook in het nieuwe gebouw een aantal permanente verblijfplaatsen te bouwen zodat er een extra territoria kan worden gecreëerd. In de nieuwe situatie kunnen er naar schatting van minimaal vijf verschillende territoria gebruik gemaakt worden (aangegeven met oranje stippellijnen). Een gedeelte van de nieuwe verblijfplaatsen zal inderdaad binnen de huidige territoria vallen. Echter zullen er in de nieuwe situatie genoeg territoria beschikbaar zijn voor de gewone dwergvleermuis, hierdoor is het geen probleem dat een deel van de nieuwe permanente verblijfplaatsen binnen de huidige territoria vallen.

Figuur 2: Kaartje met de paarverblijfplaatsen die behouden blijven en de toekomstige permanente verblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis.

Punt 6	De permanente alternatieve verblijfplaatsen bevinden zich in te handhaven gebouwen. Waarom kunnen deze maatregelen niet eerder gerealiseerd worden?
Antwoord	Op dit moment worden er plannen gemaakt voor het realiseren van de verblijfplaatsen in hal 10. De verblijfplaatsen in dit gebouw zullen in 2019 nog worden gerealiseerd. De werkzaamheden aan gebouw 14 en de start van de nieuwbouw zullen vanaf begin 2020 plaatsvinden. Vanwege de aanwezigheid van de levendbarende hagedis en de uitvoering van de benodigde (compensatie) maatregelen kunnen de permanente verblijfplaatsen in gebouw 14 en in het nieuwe gebouw pas in 2020 worden gerealiseerd.

Bijlage 4 Aanvulling op de aanvraag van 17 mei 2019

Geachte meneer,

Het gaat om bijgevoegde beantwoording en dan het antwoord op punt 5. Hierdoor komen de volgende vragen bij mij op:

1. Moet er uit worden gegaan van 6 verblijfplaatsen die verloren gaan of 3?
Er zullen maar drie verblijfplaatsen verloren gaan. Met de werkzaamheden zal alles in het werk worden gesteld om de overige drie verblijfplaatsen niet te vernielen of te verstoren. Er zal nog een werkprotocol worden opgesteld voor de vleermuizen en levendbarende hagedissen voorafgaand aan de werkzaamheden, waar de maatregelen om verstoring te voorkomen in worden beschreven.
2. In het activiteitenplan wordt bij permanente maatregelen aangegeven dat er 12 gerealiseerd worden. In de beantwoording van punt 5 wordt aangegeven dat dit er vijf zullen zijn. Waarin zit hier het verschil?
Er zullen in totaal 12 verblijfplaatsen worden gecreëerd. De 5 aangegeven plekken betreft baltsterritoria. Het doel was om te laten zien dat er na het slopen nog voldoende baltsterritoria zijn. Bij baltsterritoria is het belangrijk dat de vleermuizen elkaar niet zien, dus er twee nieuwe verblijfplaatsen naast elkaar zitten, kan dit maar 1 territorium vormen voor de gewone dwergvleermuis. Daarom zijn de vijf plekken aangegeven.. Er worden op een aantal plaatsen meerdere verblijfplaatsen gecreëerd. Maar er zullen met zekerheid 12 nieuwe verblijfplaatsen worden gecreëerd.
3. Blijven de vleermuiskasten die in 2018 zijn opgehangen gehandhaafd na de werkzaamheden?
De tijdelijke verblijfplaatsen, de vleermuiskasten, zullen in ieder geval blijven hangen totdat de nieuwe verblijfplaatsen zijn gecreëerd en aan de benodigde gewenningsperiode is voldaan. Tegen die tijd zal met de opdrachtgever worden overlegd of de kasten blijven hangen of toch worden weggehaald. De verwachting is dat de kasten gehandhaafd blijven.